

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ ТЕХНОЛОГИИ
„СВ. ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ” - АСЕНОВГРАД
4230 Асеновград, ул. ”Панайот Сребров” № 6, тел./факс: 0331/6 65 63, тел: 0331/6 46 53,
e-mail: info-1600617@edu.mon.bg, www.pghvt-asenovgrad.com

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И
УПОТРЕБА НА НАРКОТИЦИ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ С
МЕХАНИЗЪМ ЗА ДЕЙСТВИЕ И АЛГОРИТЪМ В ПГ ПО ХВТ
„СВ. ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ“ – гр. АСЕНОВГРАД**

Разработен, съгласно Заповед №РД09-3543/01.11.2023 г. на Министъра на образованието и науката, Приет на заседание на Педагогически съвет с Протокол № 11/11.09.2025г., утвърден със Заповед №РД-06-23/15.09.2025г. на Директора на Училището

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ ТЕХНОЛОГИИ
„СВ. ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ” - АСЕНОВГРАД

4230 Асеновград, ул. „Панайот Сребров” № 6, тел./факс: 0331/6 65 63, тел: 0331/6 46 53,
e-mail: info-1600617@edu.mon.bg, www.pghvt-asenovgrad.com

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР
ИНЖ. АКСИНИЯ КАМЕНОВА

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО И УПОТРЕБАТА НА
НАРКОТИЦИ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ В ПРОФЕСИОНАЛНА
ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНО – ВКУСОВИ ТЕХНОЛОГИИ
„СВ. ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ“ – АСЕНОВГРАД
за учебната 2025/2026 г.

Приета на ПС, Протокол № 11/11.09.2025 г.

I. Общи сведения

Наркотичните вещества, тяхното добиване, производство и разпространение се превръщат в индустрия, заемаща значителен дял в сивата световна икономика. България не остава встрани от този бизнес и жертвите му стават все повече и повече. Въздействието, което имат наркотичните вещества върху здравето и живота на подрастващите е пагубно за тяхното физическо и психическо развитие, за цялостната им реализация в обществото и живота им. Общо е становището, че наркотиците:

- рушат психичното и физическото здраве;
- водят до ограничаване интересите, деградация на личността, загуба на позиции и възможности за реализация;
- създават предпоставки за криминални прояви;
- носят страдание на цялото семейство и влошават качеството на живота му.

Сред най-рисковите групи са учениците в тийнейджърска възраст, които по една или друга причина посягат към опасните вещества и попадат в омягьосания кръг на опиатите.

Факторите, които могат да подтикнат младежите към употреба на наркотици са най-разнообразни, а най-важните сред тях са: ниско социално

положение, семейна среда, приятелски групи с криминогенни прояви, неясни цели за развитие на собствената личност, ниска самооценка и др.

Семейството, училището и обществото трябва да се обединят и да насочат усилията си към по-голямо обгрижване, наблюдение, споделяне и съпричастност към проблемите на подрастващите.

В тази връзка КПППУ в Професионална гимназия по Хранително-вкусови технологии „Св. Димитрий Солунски“- Асеновград работи активно за превенция на разпространението и употребата на наркотици и тютюневи изделия от учениците, съвместно със служители от детска педагогическа стая на РПУ – Асеновград и МКБППМН.

II. Цел на програмата

1. Да се запознаят учениците с пагубното въздействие на наркотичните вещества върху тяхното здраве и живот; възможните пътища и начини за разпространение на наркотиците сред учащите се и предотвратяване употребата на наркотици от учениците.
2. Създаване на по-тесни контакти и бърза комуникация с РПУ – Асеновград, с местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН), с Отдел за закрила на детето при евентуално установяване на тютюнопушене и употреба и/или разпространение на наркотични вещества в района на Училището.

III. Очаквани резултати

1. Изграждане у учениците на необходимата култура и познания за наркотиците и тютюнопушенето като видове, въздействие, последици и превенция, както и за пътищата, причините и начините за тяхното разпространение сред учениците.
2. Недопускане употреба и разпространение на наркотици сред учениците.

IV. Дейности за реализиране на целите:

1. КПППУ в Училището редовно да изисква и получава информация от класните ръководители за ученици, които създават проблемни ситуации в училище, имат видима промяна в поведението и отсъстват безпричинно от учебни занятия.

Срок: Постоянен
Отг. Класни ръководители

2. Информирание на учениците за видовете наркотици, зависимостите, до които водят и влиянието им върху здравето на човека, в Часа на класа.

Срок: Постоянен
Отг. Класни ръководители

3. Проучване на факторите, водещи до тютюнопушене и употреба на наркотични вещества от учениците и степента на тяхната запознатост с вредата, която може да им бъде нанесена от употребата им чрез провеждане на анкети (при необходимост онлайн) и анализ на получените резултати.

Срок: 24.10.2025 г.
Отг. Нежла Баджаклиева, Кл. ръководители

4. Да се разработят и разпространят (при необходимост и електронно) информационни материали (презентации, видео материали и др.) за учениците и техните родители по проблеми, свързани с употребата на наркотичните вещества и тютюнопушенето и последствията от употребата им.

Срок: 24.10.2025 г., 24.04.2026 г.
Отг. Н. Баджаклиева, М. Рабушева, В. Б.-Калоферова

5. Да се предлага и оказва консултативна помощ на родители (ако има необходимост от такава) за справяне с проблеми, касаещи тютюнопушенето и употребата на наркотици от децата им и да се насочват за помощ от специализирани институции.

Срок: Постоянен
Отг.: Класни ръководители

6. Да се осъществява активна работа по превенция на наркоманиите с Българския младежки червен кръст (БМЧК) и БЧК, с Детска педагогическа стая (ДПС), с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН), с Отдела за закрила на детето, с Регионалната здравна инспекция (РЗИ) и с неправителствени организации. Съвместно с представители на тези институции и организации в училището да се провеждат лекции и беседи (при необходимост и електронно, чрез образователни платформи) с учениците, съобразно тяхната възраст, на подходящи теми, свързани с проблемите, които се пораждат от употребата на алкохол, наркотични вещества и тютюн.

Срок: м. ноември 2025 г., м. март 2026 г., м. юни 2026 г.

Отг. Н. Баджаклиева, В. Б.-Калоферова, М. Кърмаджиева

7. Да се изготвят от учениците плакати, листовки, брошури и др. материали (при необходимост в електронен вариант), съдържащи информация за психоактивните вещества и за вредата им върху човешкото здраве по случай международния ден за борба с наркотиците – 25 юни.

Срок: м. юни 2026 г.

Отг.: Класни ръководители

8. Да се провеждат извънкласни и извънучилищни форми и дейности (ако условията свързани с остри респираторни и вирусни заболявания го позволяват) за развиването на творческите възможности на учениците, като например:

- 8.1. Участие в благотворителни изложби по време на Коледните и Новогодишни празници.

Срок: 10-19.12.2025 г.

Отг.Н. Баджаклиева, М.Кашидова, В. Б.-Калоферова

- 8.2. Участие в общински и регионални кръгове на училищни спортни игри.

Срок: 28.11.2025 г.

Отг.: М. Кашидова

8.3. Участия в училищни и общоградски чествания на бележити исторически дати.

Срок: 15.09.2025 г. - 26.06.2026 г.

Отг: Ф. П.-Рангелова, А. Георгиева

8.4. Да се организира спортен празник с училищни състезания.

Срок: 12.06.2026 г.

Отг.: М.Кашидова, Т. Томов, Кл. ръководители

9. При евентуално констатиране на употреба и/или разпространение на наркотични вещества сред учениците, незабавно да се уведомява Директора, Зам.-директора и КППУ за незабавни мерки и установяване на контакт с родителите, а при необходимост с Детска педагогическа стая.

Срок: 15.09.2025г. - 30.06.2026 г.

Отг.: Н. Баджаклиева, Кл. Ръководител

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ХРАНИТЕЛНО-ВКУСОВИ ТЕХНОЛОГИИ
„СВ. ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ” - АСЕНОВГРАД
4230 Асеновград, ул. ”Панайот Сребров” № 6, тел./факс: 0331/6 65 63, тел: 0331/6 46 53,
e-mail: info-1600617@edu.mon.bg, www.pghvt-asenovgrad.com

МЕХАНИЗЪМ
ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО И
УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА И
ПОДОБРЯВАНЕ СИГУРНОСТТА НА СРЕДАТА
В ПГ ПО ХВТ „СВ. ДИМИТРИЙ СОЛУНСКИ“ –
гр. АСЕНОВГРАД

Настоящият документ е изготвен в съответствие с Механизъм за действие и Алгоритъм към него в случаи на установяване на разпространение и употреба на наркотични вещества в училище, утвърден със Заповед № РД-09-3543/01.11.2023 г. на министъра на образованието и науката.

Документът има за цел да очертае рамките на съвместен механизъм за **предотвратяване на разпространението и употребата на наркотични вещества в ПГ по ХВТ „Св. Димитрий Солунски“ – гр. Асеновград.**

I. Информираност

В областта на предотвратяването на употребата и злоупотреба на подрастващите с наркотични вещества от особена важност е **превенцията**. От особено значение е осигуряването на информация на подрастващите за вредите от употребата на наркотични вещества и последствията, които те могат да имат върху здравето, ученето и бъдещето на ученика. Това се осъществява чрез провеждане на информационни кампании, провеждане на уроци, насочени към превенция на наркотиците, организиране на дискусии и семинари и обучения по метода ВОВ (връстници обучават връстници).

При интерпретиране на темата за употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в контекста на новите вещества, които се разпространяват, не стои въпросът за пристрастяването, а за трайни и продължителни увреждания и загуба на живот.

II. Разпознаване на случаи на употреба на наркотични вещества от ученици и подрастващи и реакция в такива ситуации

Разпознаването на случаи на употреба на наркотични вещества от ученици и подрастващи е от съществено значение за предприемане на подходящи мерки и предоставяне на помощ.

Тук са представени някои признаци, които могат да помогнат при разпознаването на такива случаи:

✓ Физически промени:

Употребата на наркотични вещества може да предизвика физически промени при учениците и подрастващите. Това може да включва необичайни покачвания или загуби на тегло, красноречие, необичайно разширени или стеснени зеници, осезаеми промени във външния вид (кожни проблеми, negliжирана визия и пр.).

✓ Промени в поведението и настроението:

✓ Учениците и подрастващите, които употребяват наркотични вещества, често проявяват промени в поведението и настроението си. Това може да включва изолация, намалена учебна успеваемост, нередовно посещаване на училище, промени във връзките със семейството и приятелите, агресивност, раздразнителност, депресия или еуфория.

✓ Финансови проблеми:

При употребяващите наркотични вещества често възникват финансови проблеми. Те може да се опитват да събират пари по необичаен начин или да проявяват необяснимо поведение на

недостиг на средства.

✓ **Пропуски и незадоволителни резултати в училище:**

Употребата на наркотични вещества може да доведе до нередовно посещаване на училище, пропуски на уроци или незадоволителни резултати в учебните постижения.

Необходимо е да се отбележи, че е от значение да се наблюдават повече от един от посочените признаци и да се подходи внимателно към събиране на допълнителна информация посредством разговор с ученика, да се привлече училищния психолог при изясняване на възникналата хипотеза, да се проведе разговор със съученици на ученика и др., преди да се предприемат следващите стъпки.

III. Реакции на педагогически специалисти и на непедагогически персонал в случаи на констатиране на разпространение на наркотични вещества.

Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал имат важна роля при констатиране на разпространение на наркотични вещества в училище или при установяване на ученик приел наркотично вещество.

✓ **Уведомяване на директора на училището.**

Педагогическите специалисти или непедагогическият персонал са длъжни да сигнализират на отговорните лица в училището, като например на директора или заместник-директора, за констатирането на разпространение на наркотични вещества или при наличие на употреба на. Сигналът трябва да бъде предаден възможно най-скоро след узнаването, за да се предприемат подходящи мерки.

✓ **Документиране на случая:**

Необходимо е да се документират всички подробности относно констатирания случай на разпространение на наркотични вещества. Това може да включва датата, часа и местоположението на инцидента, имената на засегнатите ученици и всички други важни факти.

✓ **Спазване на процедури:**

Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да спазват процедурите, установени от училищното ръководство, за реагиране на случаи на разпространение на наркотични вещества. Това може да включва изолиране на засегнатите ученици, сигнализиране на отговорните служби и предоставяне на необходимата помощ.

IV. Установяване на разпространение на наркотични вещества

1. При установяване на лица, разпространяващи наркотични вещества следва незабавно уведомяване на служител на МВР, по начините:

- ✓ Позвъняване на телефонен номер 112, общ европейски телефон за спешни повиквания;
- ✓ Уведомяване чрез посещение в най-близкото поделение на МВР;

✓ Уведомяване на полицейски инспектор или разузнавач, отговарящи за района на образователната институция;

✓ Подаване на сигнал на електронен пощенски адрес на МВР.

2. При случай на разпространение и употреба на наркотични вещества директорът създава Екип за взаимодействие с отговорните институции и при необходимост изготвя план за подкрепа на засегнатия ученик или план за превенция с цел предпазване на останалите ученици от употреба и злоупотреба с наркотични вещества.

Екипът е мултидисциплинарен и включва представител на отдела за закрила на детето в дирекция „Социално подпомагане“, на районното управление на полицията (РУП), на регионалното управление на образованието (РУО), на общинския съвет по наркотичните вещества (ОбСНВ).

V. Установяване на ученик, употребил наркотик

Процедурата за установяване на ученик, употреба наркотици се извършва при наличие на външни признаци, поведение или реакции, описани в т. II на настоящият механизъм или притеснителни други симптоми.

✓ Идентификация и сигнализиране:

При установяване на признаци педагогическите специалисти своевременно уведомява директора на училището, който от своя страна е длъжен да сигнализира здравните служби/медицински специалист.

• При потвърждаване на употреба на наркотично вещество от страна на медицинското лице се информира родител. При необходимост и по преценка на медицинското лице в училище се сигнализира Бърза помощ.

✓ Ученикът е извън класа, като се изолира и не остава сам.

✓ Директорът на училището сигнализира МВР, РУО, ДСП за предприемане на мерки, както и си сътрудничи със **здравните служби:**

Ръководните органи на училището си сътрудничат със здравните служби, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците, които употребяват наркотични вещества. Това може да включва консултации със специалисти, предоставяне на информация и обучение на учители и персонал, както и създаване на програми за превенция и рехабилитация.

• **Планиране на дейности:**

• Ръководството на училището и здравните служби планират съвместни дейности, които да насочат учениците към здравословен начин на живот и да ги предпазят от употреба на наркотични вещества. Това може да включва информационни кампании, предоставяне на консултации и подкрепа на учениците и техните семейства.

- **Обмен на информация:**

Училищното ръководство и здравните служби определят механизми за обмен на информация относно случаи на употреба на наркотични вещества в училище с оглед по-добро разбиране на проблема и вземане на подходящи мерки за неговото решаване (Указания).

- **Подкрепа на засегнатите ученици:**

Ръководните органи на училището и здравните служби работят заедно, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците, които са засегнати от употреба на наркотични вещества. Това може да включва психологическа подкрепа, консултации със специалисти и участие в програми за рехабилитация.

Взаимодействието между училищните власти и здравните служби е от съществено значение за предотвратяване на употребата на наркотични вещества сред учениците и за осигуряване на подходяща помощ на засегнатите лица.

VI. Взаимодействие на учениците с училищното ръководство и отговорните институции в случаи на разпространение и на употреба на наркотични вещества.

В случай, че учениците станат свидетели на разпространение, употреба на наркотични вещества или ако са били принуждавани или склонявани да закупват наркотици от свои съученици или лица в или извън училище, е необходимо да информират:

- ✓ **Училищното ръководство:**

Учениците се обръщат към училищното ръководство – директор или заместник-директор, и го информират за ситуацията с разпространение или употреба на наркотични вещества, на която са станали свидетели.

Подаването на сигнал може да стане по електронната поща на училището или чрез телефонно обаждане с подаване на информацията. Важно е да бъдат споменати всички подробности около ситуацията, за предприемане на своевременни мерки.

- ✓ **Органите на реда:**

При усещане на сериозна заплаха от ситуации на принуждаване или склоняване за закупуване на наркотици от свои съученици или лица в или извън училище ученикът може сам да информира 112 или да потърси подкрепа на телефонната линия за деца 116 111.

VII. Комуникация с родителите в случаи на установяване на разпространение и употреба на наркотични вещества от децата им.

Комуникацията с родителите от страна на училището като институция е от съществено значение в случай на установяване на разпространение и употреба на наркотични вещества от учениците.

Аспекти на комуникацията с родителите:

✓ **Информиране:**

Директорите на училищата са длъжни да запознаят родителите с влезлите в сила Указания за действие при работа в случаи на разпространение, употреба и/или държане с цел разпространение на наркотични вещества или техните аналози в училищата и прилежащата им територия.

Ръководството на училището информира родителите за случаи на установена употреба или разпространение на наркотични вещества от децата им в училището. Тази информация се предоставя възможно най-скоро, за да се осигури разбиране за сериозността на проблема.

✓ **Открита комуникация:**

Необходимо е да се поддържа открита и прозрачна комуникация с родителите. Трябва да се предоставят ясни и точни детайли относно случая, включително мерките, които са взети от училището и здравните служби. Родителите се информират за възможностите за подкрепа и помощ, които са налични.

✓ **Индивидуален подход:**

Всеки случай се разглежда индивидуално, като се вземат предвид нуждите и специфичните обстоятелства на детето и неговото семейство. Родителите се канят на среща с ръководството на училището и представители на здравните служби, за да обсъдят възможния подход и действия.

✓ **Предоставяне на ресурси и подкрепа:**

Родителите се информират от училищното ръководство за наличните ресурси и програми за подкрепа на децата, които са засегнати от употребата на наркотични вещества. Това може да включва консултации със специалисти, участие в рехабилитационни програми или други форми на помощ.

✓ **Сътрудничество и последователност:**

Необходимо е да се установи сътрудничество между училищните органи и родителите в решаването на проблема с употребата на наркотични вещества. Това изисква съвместна работа, за да се осигури последователност в мерките и подкрепата, предоставяни на засегнатите ученици.

Комуникацията с родителите е от решаващо значение за решаването на проблема с употребата на наркотични вещества в училище. Тя трябва да бъде информативна, открита и съдържателна, с акцент върху подкрепата и ресурсите, налични за засегнатите ученици и техните родители.

ИЗПОЛЗВАНИ ТЕРМИНИ И СЪКРАЩЕНИЯ:

МЗ – Министерство на здравеопазването

МОН – Министерство на образованието и науката

МВР – Министерство на вътрешните работи

ДАЗД – Държавна агенция за закрила на детето

НСОРБ – Национално сдружение на общините в Република България

ОДМВР – Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи

ОБСНВ – Общински съвети по наркотични вещества

ПИЦ – Превантивно-информационни центрове

НСНВ – Национален съвет по наркотични вещества

РУП – Районно управление на полицията

Педагогически персонал – включва директор, заместник-директор/и, класни ръководители, учители по учебни предмети и всички други педагогически специалисти в училище.

Непедагогически персонал – охрана на училището и други служители в него, които не отговарят пряко за образователния процес.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение № 1 – Система за прилагане на Механизъм за действие и алгоритъм към него в случаи на установяване на разпространение и употреба на наркотични вещества в училище, дейности за повишаване на професионалната подготовка на училищните психолози в тази посока и информационни дейности с цел превенция

Приложение № 2 – Какво да направя, ако някой ми предложи на мен или на мой съученик наркотични вещества?

Приложение № 3 – Алгоритъм при сигнал за употреба и/или държане с цел разпространение на наркотици в училищна среда и прилежащи територии – вътрешна схема

Приложение № 4 – Процедура по изпълнение на Алгоритъм за действие при употреба и/или разпространение на наркотични вещества

Приложение № 5 – План за действие

Приложение № 6 – Последващи действия

Приложение № 7 – Поверителност

Приложение № 8 – Процедура по информиране на родителите

Приложение № 9 – Възможни проблеми

Приложение № 10 – Партньори

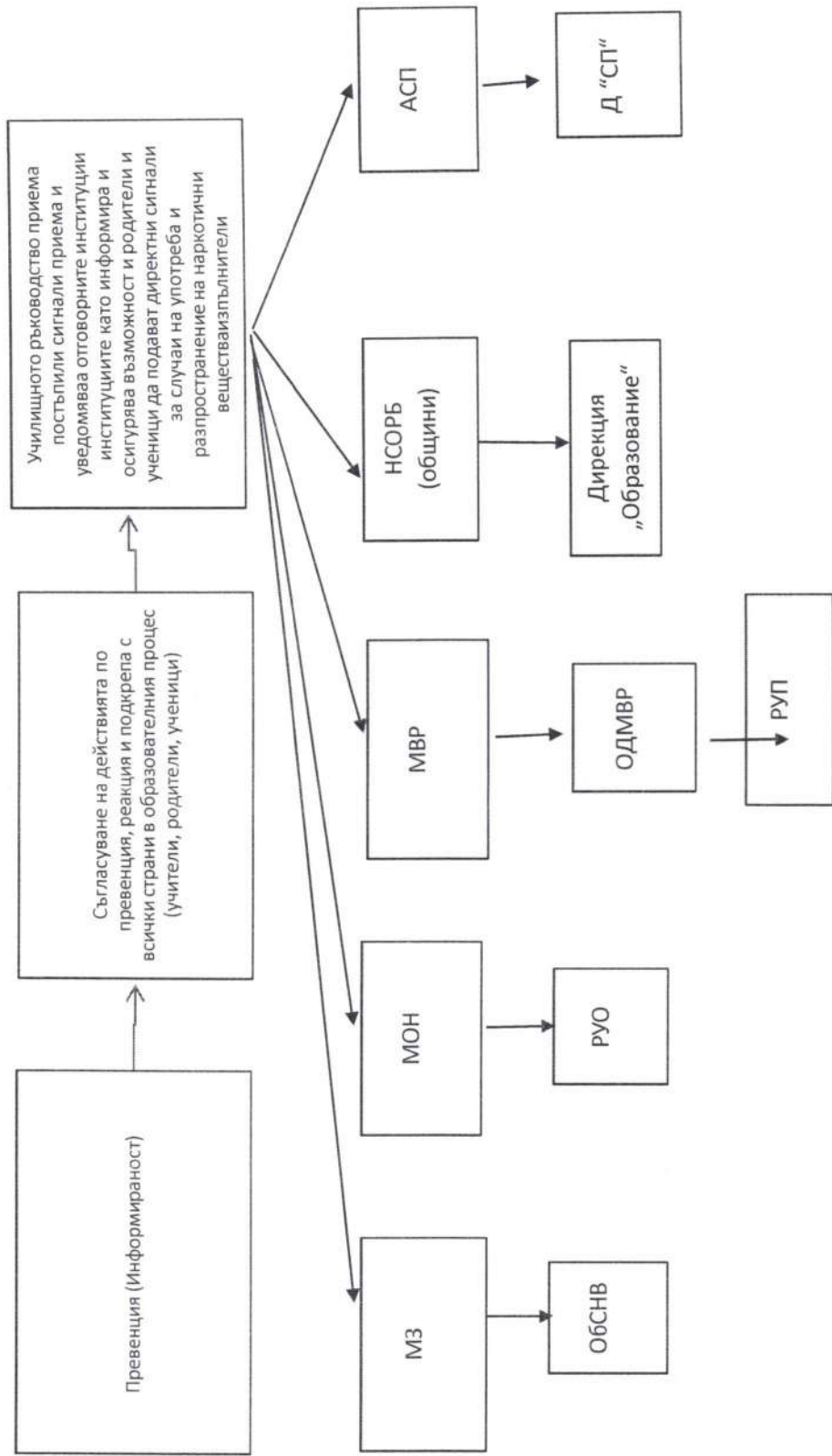
Приложение № 11 – Декларация за конфиденциалност

Приложение № 12 – Декларация за информирано съгласие

Приложение № 13 – Структури, функционални задължения на институциите, които имат задължения в областта на превенция на разпространението и употребата на наркотични вещества, в конкретика на подрастващите. Нормативна база.

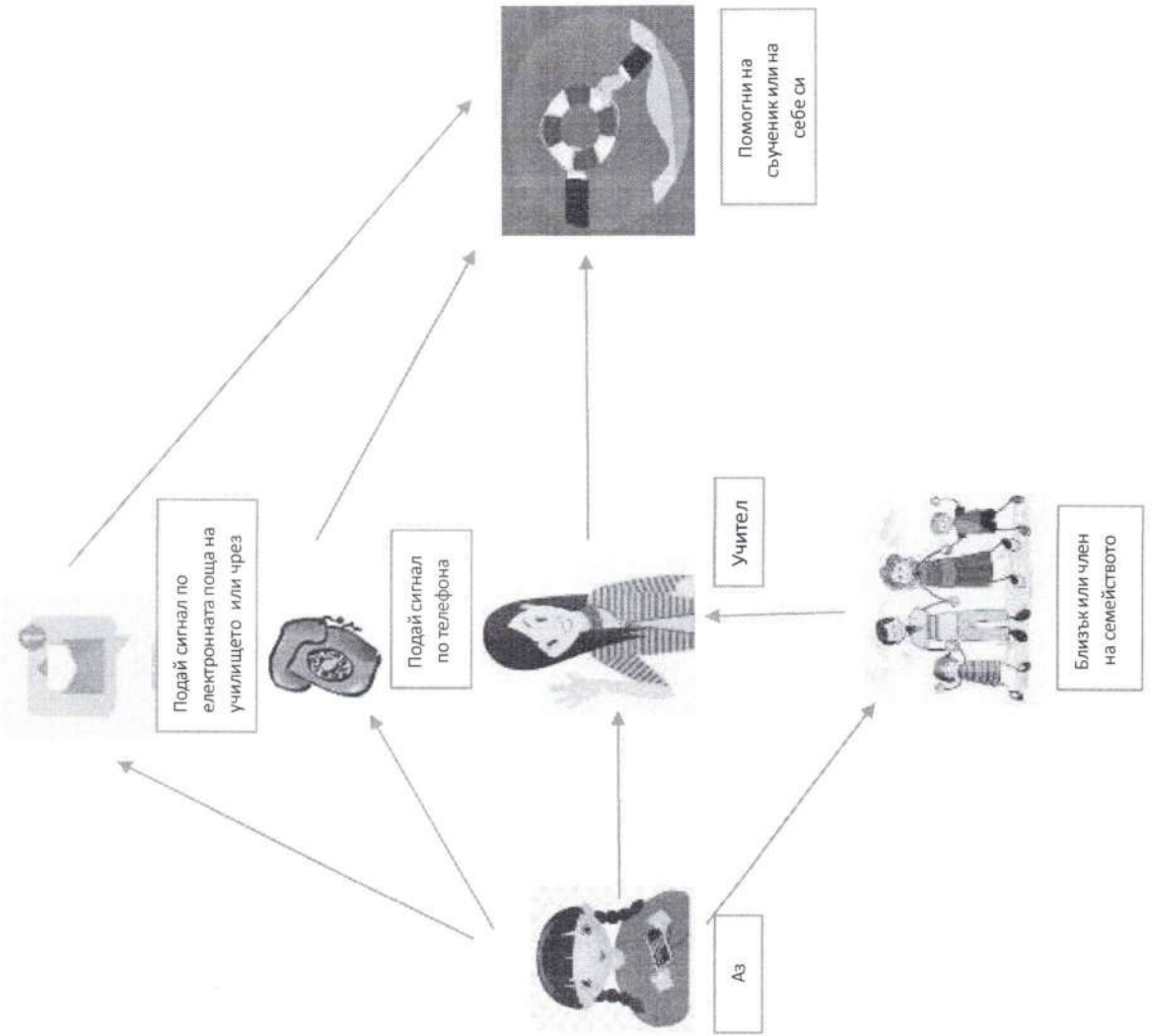
ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

СХЕМА: Система за прилагане на Механизъм за повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за подобряване на сигурността на средата в училище посредством предотвратяване на разпространението и употребата на наркотични вещества

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

СХЕМА: Стъпка 2: Какво да направя, ако някой ми предложи на мен или на мой съученик наркотични вещества?

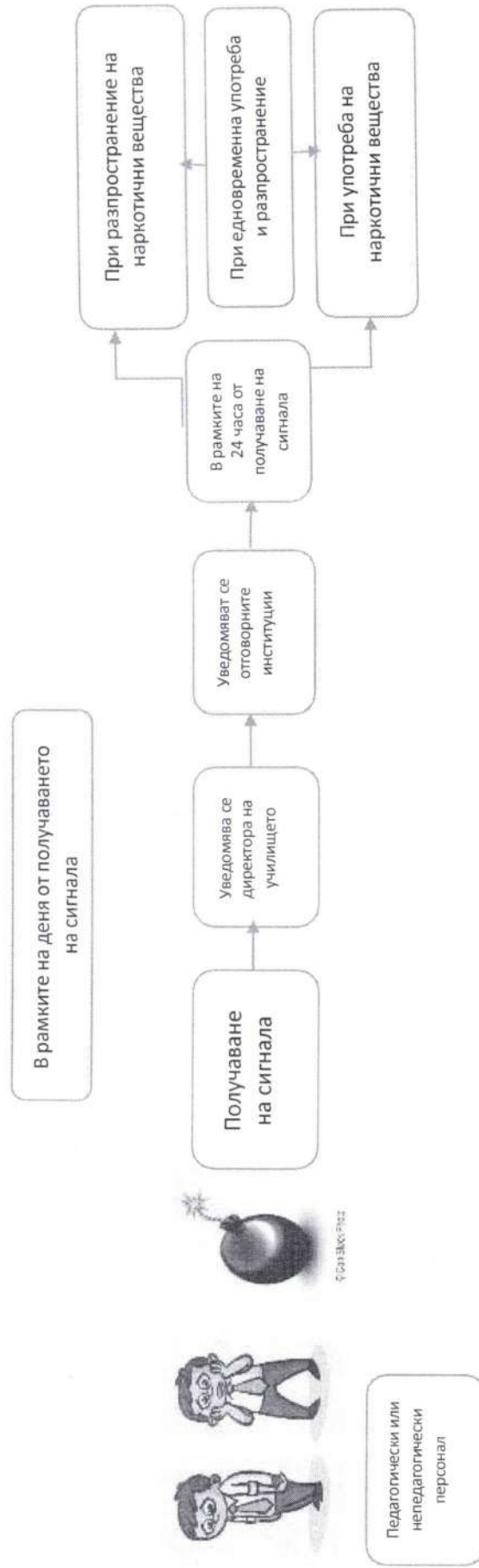

Ако някой ти предлага или видиш да предлагат на твой съученик можеш:

- Да подадеш сигнал по телефон (вкл. НТЛД 116 и 111), електронна поща, през социалните мрежи
- Да кажеш на учител, някой от персонала или на член от семейството ти на който имаш доверие (като се спазва конфиденциалност)

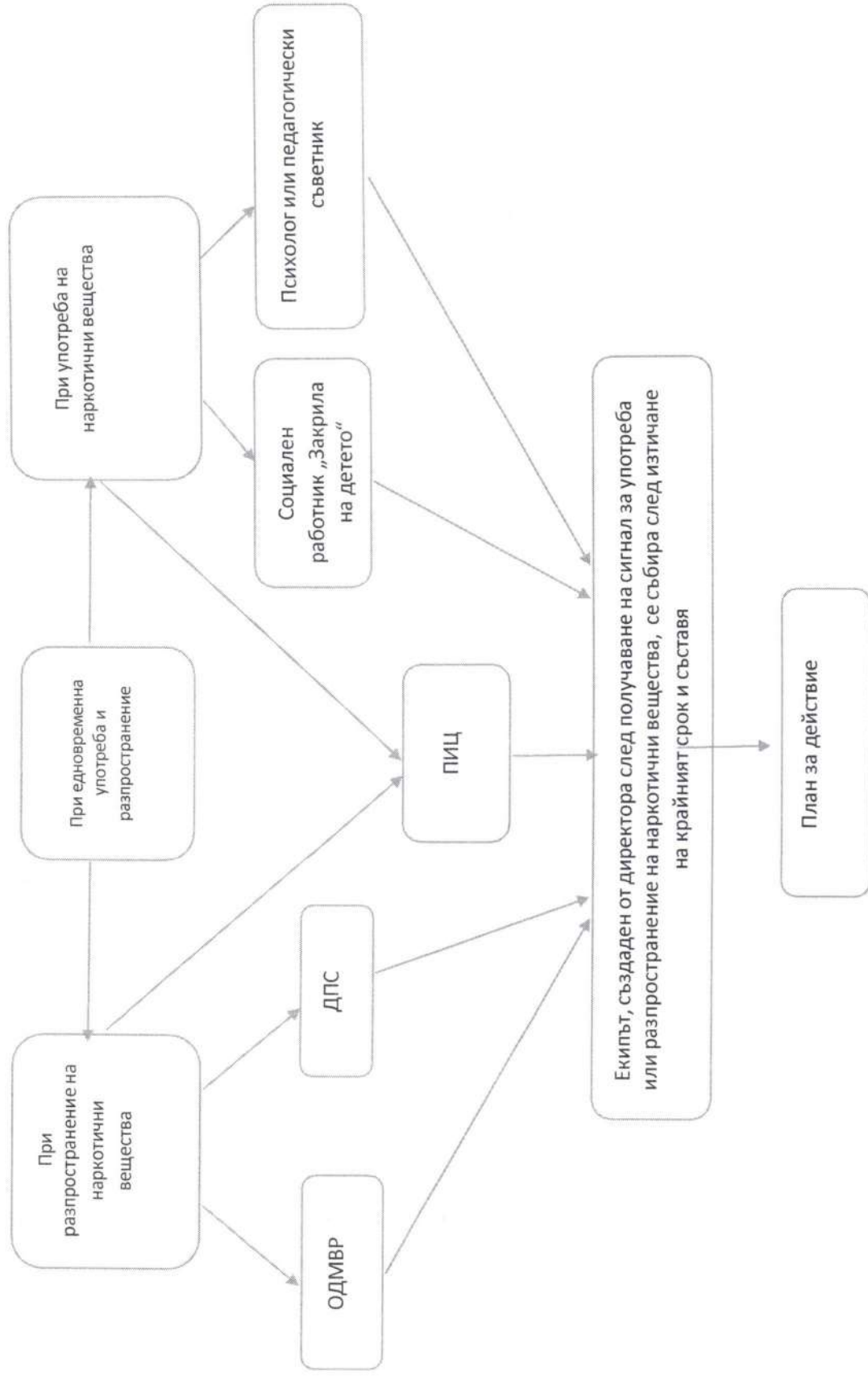
ПРИЛОЖЕНИЕ № 36

СХЕМА: Стъпка 2: Алгоритъм при сигнал за употреба и/или държане с цел разпространение на наркотици в училищна среда и прилежащи територии, вътрешна схема

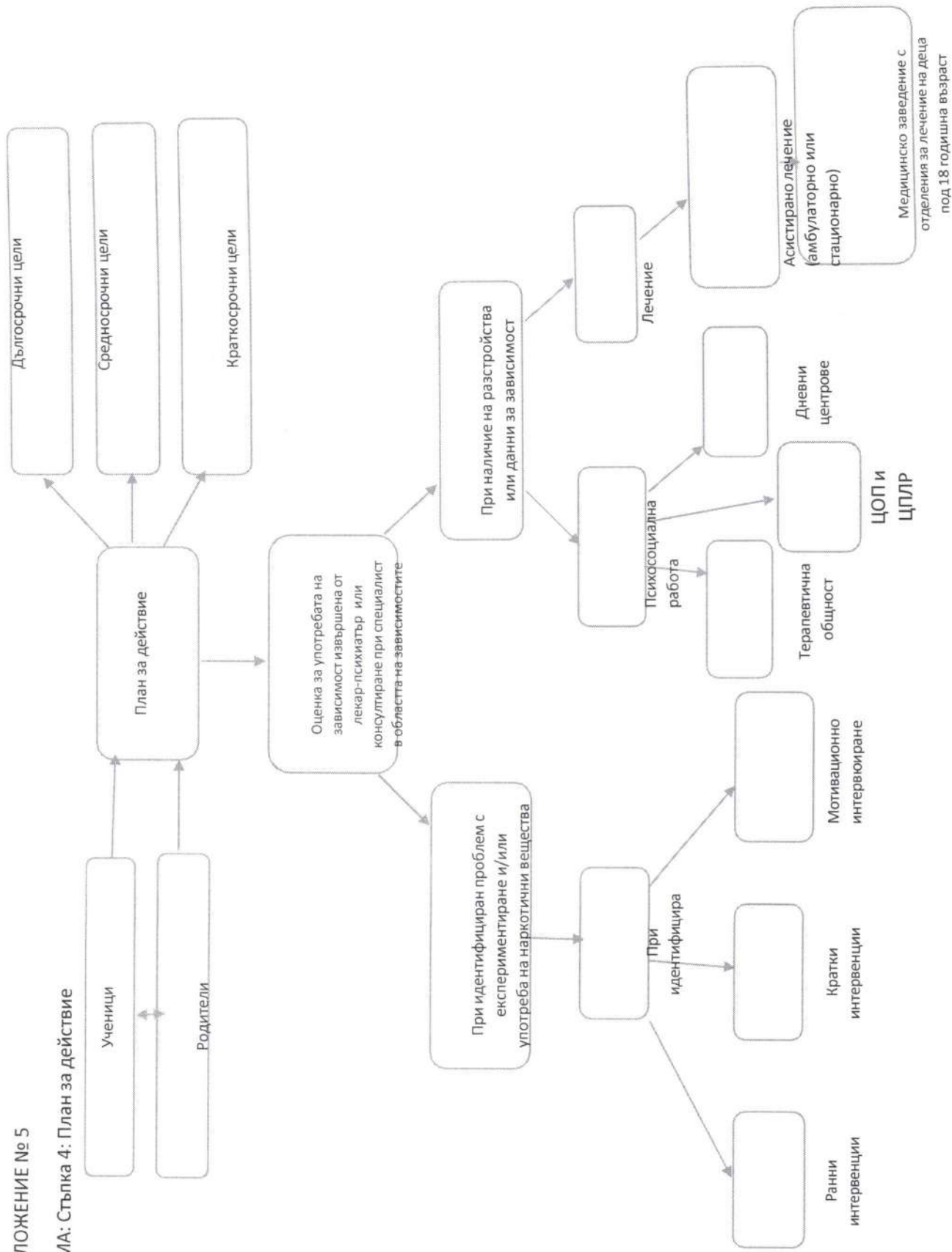
ПРИЛОЖЕНИЕ № 4

СХЕМА: Стъпка 3: Процедура по изпълнение на Алгоритъм за действие при употреба и/или разпространение на наркотични вещества

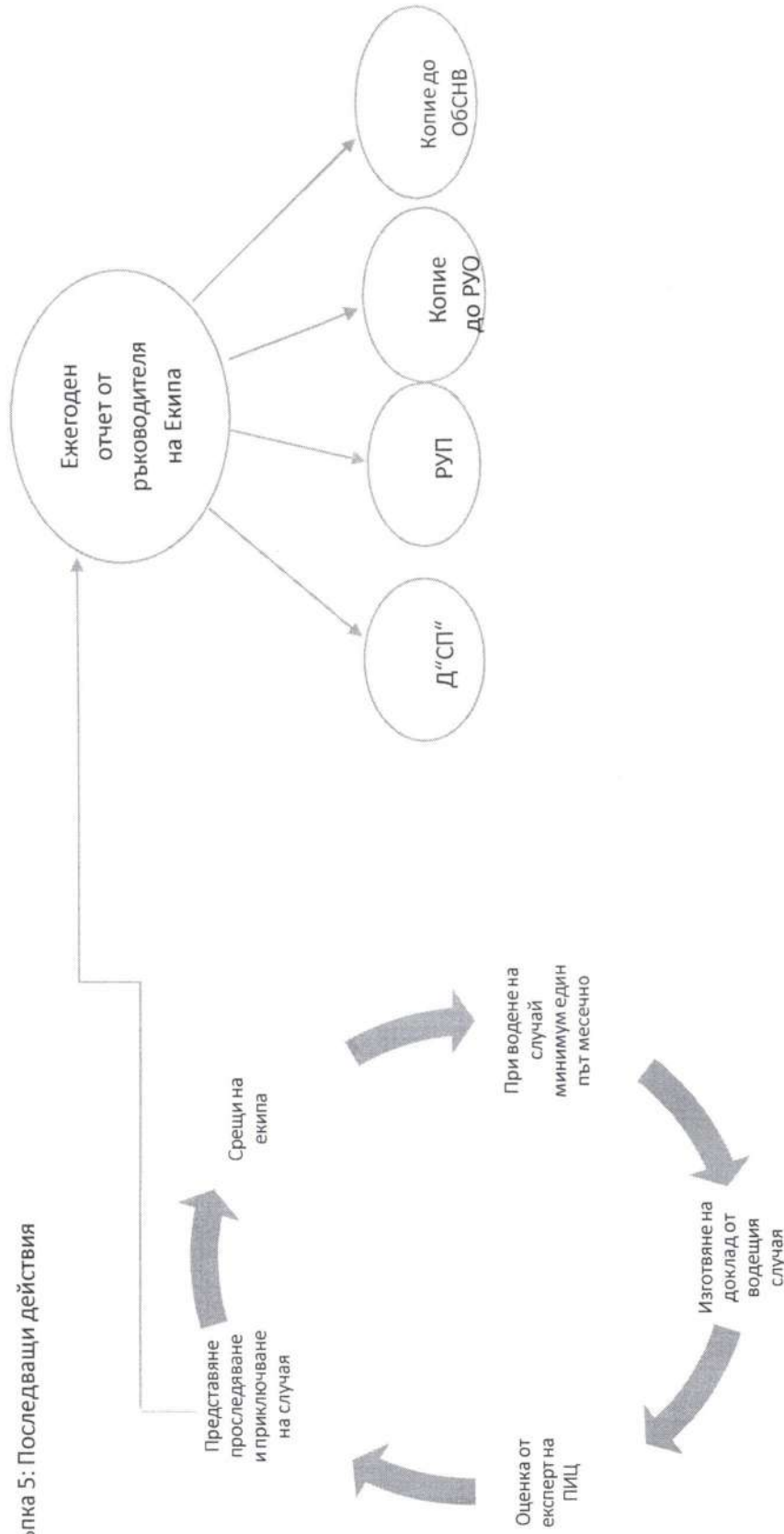
ПРИЛОЖЕНИЕ № 5

СХЕМА: Стъпка 4: План за действие

ПРИЛОЖЕНИЕ № 6

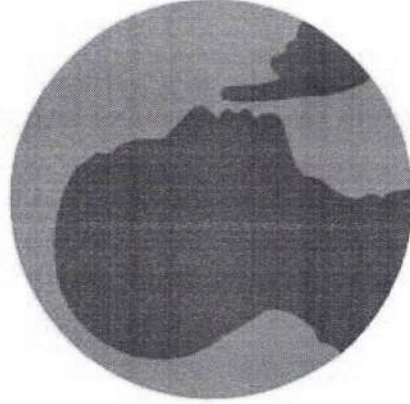
СХЕМА: Стъпка 5: Последващи действия

ПРИЛОЖЕНИЕ № 7

СХЕМА: Стъпка б: Поверителност

Всички действия и мерки, които предприема мултидисциплинарния екип (МДЕ), са съобразени с изискването на пълна поверителност и запазване достойнството и личността на ученика, без отправяне на обвинения и порицание, авторитета на съответното училище, без разгласяване на възникнали проблеми.

Подаване на декларация за конфиденциалност от страна на всеки член на МДЕ

Ръководител на МДЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ № 8

СХЕМА: Стъпка 7: Процедура по информиране на родителите

Директорите на училищата са длъжни да запознаят родителите с влезлите в сила Указания за действие при работа в случаи на разпространение, употреба и/или Държане с цел разпространение на наркотични вещества или техните аналози в училищата и прилежащата им територия.

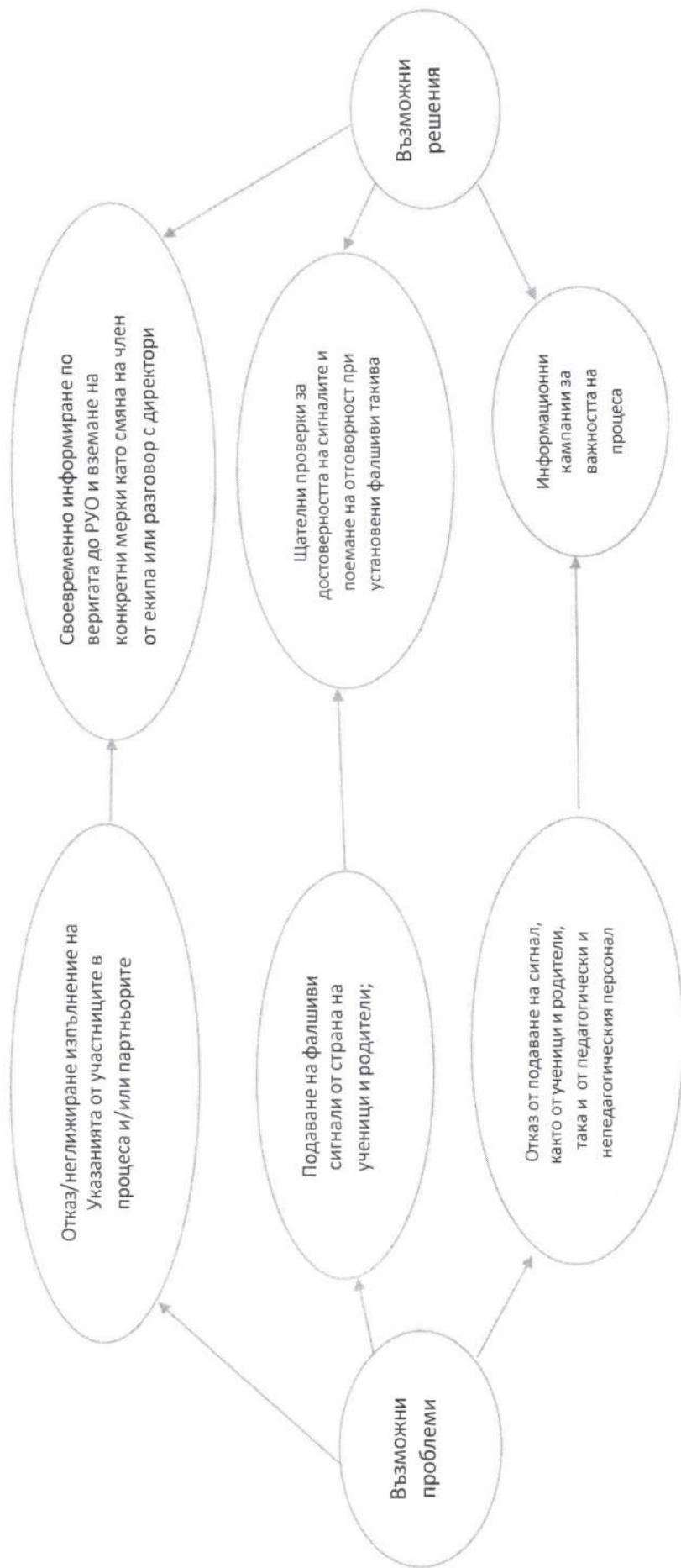
След запознаване с Механизма, е необходимо родителите да подпишат декларация за информирано съгласие за приемане на последващи действия от страна на МДЕ при доказано разпространение, употреба и/или държане с цел разпространение на наркотични вещества или техните аналози в училищата и прилежащата им територия.

alamy stock photo

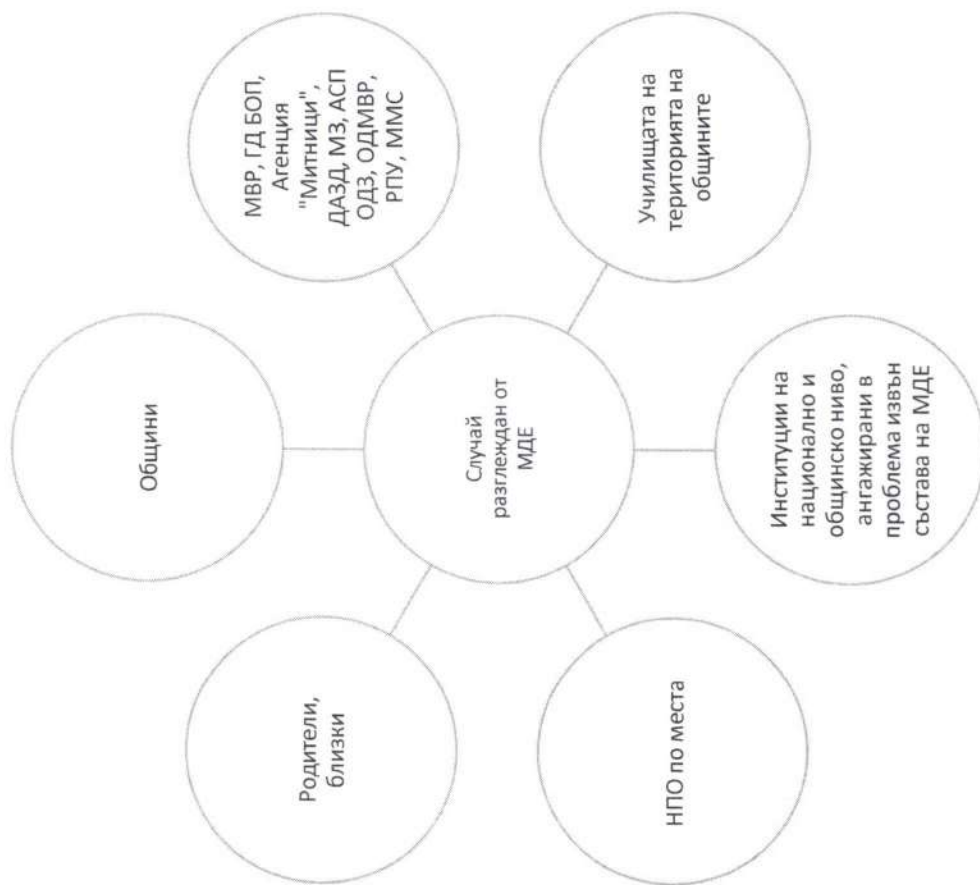
ПРИЛОЖЕНИЕ № 9

СХЕМА: Възможни проблеми

ПРИЛОЖЕНИЕ № 10

СХЕМА: Партньори

Декларация за конфиденциалност

Долуподписаният/ата _____
(име, длъжност)

В качеството си на ръководител на МДЕ/член на екипа (излишното се зачертава) за изпълнение на Указания за действие при работа в случаи на разпространение, употреба и/или държане за повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за подобряване на сигурността на средата в училище посредством предотвратяване на разпространението и употребата на наркотични вещества с цел разпространение на наркотични вещества и техните аналози в училищата и прилежащата им територия

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Се задължавам да не разгласявам по никакъв начин информация за случаите, които се разглеждат.

2. „Конфиденциална информация“ по смисъла на настоящата Декларация е всяка информация отнасяща се ученика, неговите родители, училището в което учи и предприетите марки от писмен, устен или електронен вид.

3. Разгласяване на конфиденциална информация по смисъла на настоящата Декларация представлява всякакъв вид устно или писмено изявление, предаване на информация на хартиен, електронен или друг носител, включително по поща, факс или електронна поща, както и всякакъв друг начин на разгласяване на информация, в това число чрез средствата за масово осведомяване, печатните издания или Интернет.

4. Задължението за запазване на конфиденциалност е без ограничение в територията и е за срок от 10 години.

5. Задължавам се да пазя конфиденциалната информация добросъвестно, за да предпазя разпространяването и публикуването ѝ от лица, които нямат правото да я разпространяват и публикуват.

_____ 2025 г.

Подпис: _____
/...../

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ

Настоящата декларация за информирано съгласие цели да гарантира спазването правата на ученика и родителите/настойниците/попечителите/полагащи грижи

Долуподписаният .....,

ЕГН ....., в качеството си на родител/настойник/попечител на

....., ЕГН.....,

ученик в .....,

(училище, клас)

а) Запознат/а съм с Указания за действия при работа в случаи на разпространение, употреба и/или държане с цел разпространение на наркотични вещества и техните аналози в училищата и прилежащата им територия;

б) Информиран/а съм за процедурата по изпълнение, плана за действие и последващите действия по Указанията.

ДЕКЛАРИРАМ:

а) Изразявам своето съгласие при необходимост, детето ми да бъде консултирано от педагогическия съветник на училището;

б) Изразявам своето съгласие при доказано разпространение, употреба и/или държане с цел разпространение на наркотични вещества или техните аналози в училището и прилежащата му територия от детето ми, то да бъде насочено за оказване на помощ;

.....

Декларатор:.....

(Дата)

(Име, фамилия, подпис)

Забележка: В изброените представляващи „родител/настойник/попечител“ невярното се зачерква.

Приложение 13

Структури, функционални задължения на институциите, които имат задължения в областта на превенция на разпространението и употребата на наркотични вещества, в конкретика на подрастващите. Нормативна база.

Министерство на вътрешните работи

- **Главна дирекция „Национална полиция“**
  - Сектор „Наркотици“;
  - Сектор „Детска престъпност“.

Министерството на вътрешните работи, Националната полиция е структурирана от ГДНП, Областни дирекции (ОД МВР) и Районни управления (РУ). Във всяка от посочените структури има обособени следните звена: сектор в ГДНП, групи в ОД МВР и служители в РУ, които са пряко ангажирани и участват в разкриването, установяването и задържането на лица, извършващи престъпления с наркотични вещества. Освен посочените звена и служители може да се обобща, че всеки един полицейски служител може да извършва проверки, получава сигнали, установява и задържа лица, извършващи престъпление с наркотични вещества.

Нормативна уредба: ЗМВР, НК, НПК, Закон за здравето, Закон за закрила на детето

Министерство на здравеопазването

- **Национален център за опазване на общественото здраве и анализи (НЦОЗА)**

Структурата в НЦОЗА, която е пряко ангажирана с дейности по превенция на употребата на наркотични вещества е Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимости“

- **Националният Фокусен център (Focal Point)** в областта на наркотиците и наркоманиите е създаден с решение на Националния съвет по наркотичните вещества и със заповед на Министъра на здравеопазването.

НФЦ е базиран в Национален център по обществено здраве и анализи и е официален партньор на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (EMCDDA) от страна на Република България, както и участник в Европейската мрежа за информация в областта на наркоманиите (REITOX).

- **Общинските съвети по наркотични вещества (ОБСНВ) и Превантивно-информационни центрове (ПИЦ) към тях.** Координати на всичките 27 ОБСНВ и ПИЦ мога да бъдат открити на интернет сайта на отдел „Националният фокусен център“, част от структурата на НЦОЗА:

<https://www.nfp-drugs.bg/%d0%be%d0%b1%d1%89%d0%b8%d0%bd%d1%81%d0%ba%d0%b8-%d1%81%d1%8a%d0%b2%d0%b5%d1%82%d0%b8-%d0%bd%d0%b0%d1%80%d0%ba%d0%be%d1%82%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b8-%d0%b2%d0%b5%d1%89%d0%b5%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%b0/>

- **Неправителствени организации**, работещи в сферата на зависимостите от наркотични вещества, като например Сдружение „Асоциация за рехабилитация на зависимости – Солидарност“, гр. София, които поддържат единствената в страната „Национална информационна линия за наркотиците, алкохола и хазарта“
- **Национална мрежа за децата; Български червен кръст.**
- **Основен партньор на НЦОЗА на международно ниво е Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании (EMCDDA).** Всички програми, които получават съгласие за дейност по реда на Наредба № 6 от 11.04.2014г. на МЗ и МОН, трябва да отговарят и на изискванията на Европейските стандарти за качество на превенцията на употребата на наркотици на Европейския мониторинг център за наркотици и наркомании.

- **Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)** областта на наркотиците и наркоманиите.

Зам.-председателят на ДАЗД и експерт от дирекция „Политики и програми за детето, стратегическо развитие и координация“ участват в Националния съвет по наркотични вещества към Министерство на здравеопазването. Директорът на Националния център за обществено здраве и анализи е член на Националния съвет за закрила на детето.

Информация за действащата нормативна рамка в ДАЗД.

Чл. 5 б, т.3 и 4, от Закона за закрила на детето, „(3) (Изм. - ДВ, бр. 58 от 2019 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2020 г.) Забранява се предлагането и продажбата на алкохолни напитки, тютюневи и свързани с тях изделия и изделия за пушене, различни от тютюневи изделия, на деца.(4) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2020 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 62 от 2022 г., в сила от 05.08.2022 г.) Забранява се употребата от деца на алкохолни напитки, тютюневи и свързани с тях изделия, изделия за пушене, различни от тютюневи изделия и диазотен оксид (райски газ).“.

Допълнителна разпоредба от ЗЗДет, § 1, т.21 „Изделия за пушене, различни от тютюневи изделия“ са вещества, субстанции и изделия на базата на растения, билки или плодове, които не съдържат тютюн и могат да бъдат консумирани чрез процес на горене, нагряване,

изпаряване или друг процес, както и растения и вещества, забранени със Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.“

Глава 6 Административнонаказателни разпоредби, чл.45 „1) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2009 г., доп. - ДВ, бр. 58 от 2019 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2020 г.) Който извърши нарушение на чл. 5б, ал. 3 се наказва с глоба или имуществена санкция от 2000 до 4000 лв., ако не подлежи на по-тежко административно наказание по специален закон или деянието не съставлява престъпление. При повторно нарушение се предприемат принудителни мерки за временно спиране на дейността за определен срок, но не по-дълъг от една година.“

Оперативна цел 8 „Превенция употребата на наркотични и нови психоактивни вещества и гарантиране правото на закрилата на децата и младежите, употребяващи и/или злоупотребяващи с наркотични вещества“ от Плана за действие за изпълнение на Националната програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца (2023 - 2024 г.).

**АЛГОРИТЪМ
ЗА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАИ НА УСТАНОВЯВАНЕ НА
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И УПОТРЕБА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА
В УЧИЛИЩЕ**

1. След получаване на сигнал, учителят или друг служител от персонала е длъжен да уведоми директора или заместник-директора на училището, като сигналът може да бъде подаден от ученици, педагогически или непедагогически служители.

1.1 Когато ученици сигнализират, че са станали свидетели на разпространение или употреба на наркотични вещества или са били принуждавани, или склонявани да закупуват такива, то те трябва да се обърнат към училищното ръководство – директор или заместник-директор, и да го информират за ситуацията с разпространение или употреба на наркотични вещества, на която са станали свидетели. Също така имат право да се обърнат към педагогическия съветник, за да получат подкрепа.

1.2 Когато лице, разпространяващо наркотични вещества в училището е установено от педагогически специалист или друг служител, директорът уведомява в рамките на 24 часа от получаване на сигнала МВР, като това може да стане по няколко начина:

- ✓ Позвъняване на телефонен номер 112, общ европейски телефон за спешни повиквания;
- ✓ Уведомяване чрез посещение в най-близкото поделение на МВР;
- ✓ Уведомяване на полицейски инспектор от РУ;
- ✓ Подаване на сигнал на електронен пощенски адрес на МВР.

1.3 При случай на разпространение и употреба на наркотични вещества директорът създава Екип за взаимодействие с отговорните институции и при необходимост изготвя план за подкрепа на засегнатия ученик или план за превенция с цел предпазване на останалите ученици от употреба и злоупотреба с наркотични вещества. Екипът включва представител на отдела за закрила на детето в дирекция „Социално подпомагане“, на

районното управление на полицията (РУП), на регионалното управление на образованието (РУО), на общинския съвет по наркотичните вещества (ОбСНВ).

1.4 При употреба на наркотични вещества директорът сформира екип включващ Социален работник „Закрила на детето“, психолог или педагогически съветник и Превантивно-информационен център (ПИЦ).

1.5 След изтичане на 24-часовия срок, екипът съставя план за действие.

2. Планът за действие – включва ученици и родители, като се поставят краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели за изпълнение.

2.1 Изисква се настойникът да представи оценка на зависимостта извършена от психиатър или консултиране при специалист в областта на зависимостите.

2.1.1 При идентифициран проблем с експериментиране и/или употреба на наркотични вещества, ръководните органи на училището си сътрудничат със здравните служби, за да осигурят подходяща подкрепа и помощ на учениците. Това може да включва консултации със здравни специалисти, предоставяне на информация, обучение на учители и персонал, психологическа подкрепа, консултации със специалисти в областта на зависимостите и участие в програми за рехабилитация.

2.1.2 При наличие на разстройства или данни за зависимост родителят/настойникът се задължава да приеме допълнителна психосоциална работа и лечение. Психосоциалната работа включва посещения на терапевтична общност, дневни центрове или Център за обществена подкрепа (ЦОП) и Център за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР). Лечението може да протече като амбулаторно или стационарно в отделение за лечение на деца под 18 годишна възраст.

3. Последващи действия на сформирания екип

3.1 При водене на случай се организират срещи минимум 1 път месечно.

3.2 Изготвя се доклад от водещия случая.

3.3 Оценка от експерт на ПИЦ.

3.4 Представяне, проследяване и приключване на случая.

3.5 Прави се ежегоден отчет от ръководителя на екипа към Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП), Районно управление на полицията (РУП), копие до Регионално управление на образованието (РУО), копие до Общински съвет за наркотични вещества (ОбСНВ).

Всички действия и мерки, които предприема екипът са съобразени с изискването на пълна поверителност и запазване достойнството и личността на ученика, без отпращане на обвинения и порицание, авторитета на съответното училище, без разгласяване на възникнали проблеми. За тази цел всеки член на екипа подава декларация за конфиденциалност към ръководителя на екипа.

ИЗПОЛЗВАНИ ТЕРМИНИ И СЪКРАЩЕНИЯ

МВР – Министерство на вътрешните работи- **pk_spvo@mvr.bg**

ОбСНВ – Общински съвети по наркотични вещества - **osnw_plovdiv@abv.bg**

ПИЦ – Превантивно-информационен център - **pic_plovdiv@abv.bg**

РУП – Районно управление на полицията - **police03-plovdiv@mvr.bg**

РУО – Регионално управление на образованието -

rio_plovdiv@mon.bg **ЦОП** – Център за обществена подкрепа -

ksu_decaisemeistva@plovdiv.bg

ЦПЛР - Център за подкрепа на личностното развитие - **info@odk-plovdiv.com**

ДСП – Дирекция социално подпомагане - **plovdiv-rdsp@asp.government.bg**

Педагогически персонал – включва директор, заместник-директор/и, класни ръководители, начални учители, учители по учебни предмети, педагогически съветник и всички други педагогически специалисти в училище.

Непедагогически персонал – охрана на училището и други служители в него, които не отговорят пряко за образователния процес.